

Raadsvoorstel

Onderwerp: Definitief beleidsplan: Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026-2029

Raadsvergadering	11 december 2025, agendapunt .. - zie apart besluitblad -
Datum raadsvoorstel	31 oktober 2025
Bijlage(n)	4
Zaaknummer	Z.426318 / D.1954887
Behandeld in commissie	Sociaal Domein 25 november 2025, agendapunt ..
Portefeuillehouder	wethouder F.F.H. van der Kleij
Informatie bij	Anna van Steenbergen
E-mail / telefoonnummer	a.vansteenbergen@huizen.nl / 035-5281457

Voorgesteld besluit

1. Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026–2029 vaststellen.
2. Instemmen om voor de aanvullende activiteiten op het gebied van roken en vaperen jaarlijks (2026-2029) regionaal € 30.000 in te zetten. Voor 2026 zijn IZA SPUK restgelden van 2025 beschikbaar. Voor 2027-2029 is budget vanuit het aanvullende zorg en welzijn akkoord (AZWA) beschikbaar.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Het huidige regionale Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs kent een looptijd van vijf jaar (vier + één jaar) en loopt 31 december 2025 af. In juli 2025 is de Startnotitie Preventie en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026 — 2029 vastgesteld. Deze startnotitie was de eerste stap in het proces naar vaststelling van het nieuwe regionale beleidsplan. Het definitieve beleidsplan wordt nu voorgelegd.

Argumentatie

Sinds 2006 werken gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek samen aan middelenpreventie. Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026–2029 (hierna PHP) is een regionaal beleidsplan dat doelstellingen en maatregelen bevat gericht op preventie van middelengebruik en handhaving van de Alcoholwet. De focus ligt op jongeren, jongvolwassenen en 55-75-jarigen. Het PHP bouwt voort op eerdere successen, zoals de daling van alcoholgebruik onder jongeren, maar speelt ook in op nieuwe uitdagingen, zoals het toenemende vaperen en het relatief hoge cannabisgebruik. De integrale aandacht voor roken en vaperen is nieuw

in dit plan, waarmee de middelenpreventie wordt samengebracht in één samenhangend programma. Concreet wordt ingezet op vier pijlers: (1) voorlichting en educatie, (2) signalering en ondersteuning, (3) sociale en fysieke omgeving en (4) regelgeving en handhaving.

1.1 We voldoen aan een wettelijke verplichting uit de Alcoholwet.

In artikel 43a van de Alcoholwet is bepaald dat de gemeenteraad iedere vier jaar verplicht is een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te stellen. Een soortgelijke bepaling staat ook in de Wet publieke gezondheid. In het PHP moet in ieder geval worden aangegeven:

- a) wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- b) welke acties ondernomen worden om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet publieke gezondheid;
- c) de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- d) welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

1.2 Gezondheidswinst door preventie

Vroegtijdige preventie voorkomt gezondheidsproblemen en maatschappelijke kosten. Daarbij draagt een verantwoord alcohol (en middelen) gebruik bij aan een veiliger samenleving en worden overlast en onveilige situaties, bijvoorbeeld in het uitgaansleven, verminderd.

1.3 Aansluiting bij landelijke akkoorden (NPA, GALA, IZA)

Het PHP sluit aan bij landelijke doelstellingen, waardoor extra middelen (zoals IZA) beschikbaar zijn. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat toekomstige subsidies kunnen worden aangewend om de aanpak verder te versterken.

1.4 Efficiënte regionale samenwerking

Gezamenlijke uitvoering met de GGD, regionale ketenpartners en regiogemeenten voorkomt versnippering en verhoogt de efficiëntie en de effectiviteit.

Kantttekeningen

1.1 Afhankelijkheid van partners

Het succes van het PHP hangt af van samenwerking met partners zoals scholen, sportclubs en ouders; dit vraagt blijvende inzet en coördinatie en bestuurlijk draagvlak voor het voorgestelde beleid.

2.1 Mogelijke aanvullende financiële vraag

De structurele middelen zijn beperkt; intensivering, met name op het thema vaperen, kan in de toekomst extra financiering vereisen. Wanneer in 2026 het aanvullende zorg en welzijn akkoord wordt vastgesteld, dan is vanuit deze middelen naar waarschijnlijkheid toereikend budget.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Het nieuwe PHP is tot stand gekomen via een breed participatieproces. Hierbij zijn diverse partners betrokken geweest, waaronder het onderwijs, de horeca, jongerenwerk, sportverenigingen, de politie en ouders. Daarnaast hebben de gemeenteraden in juli de gelegenheid gehad een zienswijze uit te brengen op de startnotitie.

In het voorliggende definitieve PHP is de input verwerkt. Nu ligt het PHP ter vaststelling voor aan de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Huizen, Hilversum, Laren en Wijdmeren.

Toegankelijkheid

Niet van toepassing.

Beslistermijn

De Regio Gooi en Vechtstreek verzoekt u het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026–2029 vast te stellen voor 1 januari 2026.

Financiële paragraaf

Het PHP is onderdeel van het regionale programma Bescherming & Opvang (B&O). Binnen de begroting van B&O is een bedrag van €387.090,- gereserveerd voor preventieve interventies. Hiertoe behoren de inzet van de GGD op de thema's alcohol en drugs en de inzet van de preventieve verslavingszorgaanbieder.

Het toezicht op de naleving van de Alcoholwet wordt in opdracht van de betrokken gemeenten centraal uitgevoerd door centrumgemeente Hilversum. Zowel het toezicht als het tweejaarlijks mysteryshoponderzoek worden bekostigd uit lokale middelen. Hiervoor is in de gemeentebegroting een jaarlijks budget beschikbaar van € 30.000.

Ten slotte worden de middelen voor de breed gedragen wens om extra in te zetten op roken en vaperen in 2026 bekostigd vanuit regionale IZA SPUK (specifieke uitkering) restgelden van 2025. De financiering van het onderdeel roken en vaperen is vanaf 2027 geborgd binnen het AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord).

Doordat het PHP met brede participatie en in afstemming met onze ketenpartners is samengesteld, zijn we verzekerd van voldoende capaciteit om de komende vier jaar uitvoering te geven aan het PHP, de resultaten te monitoren en daarover aan het bestuur te rapporteren.

Tabel financiën*

Activiteit	Bedrag regionaal	Bron
GGD preventie alcohol en drugs	€48.175	Begroting B&O
Preventieve verslavingszorgaanbieder	€338.915	Begroting B&O
Toezicht en handhaving	€164.000	Lokale teambudgetten gemeente
Mysteryshoponderzoek	€17.500	Lokale teambudgetten gemeente
Preventie roken/vapen	€30.000	2026: IZA, daarna AZWA
Totaal	€598.590	

*Jaarlijkse bedragen op totaalniveau voor regio G&V, prijspeil 2025. Alle bedragen worden geïndexeerd behalve het bedrag € 48.175 omdat hier geen afspraken over zijn.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

De gemeenteraad is conform artikel 147 lid 2 van de Gemeentewet bevoegd orgaan voor het vaststellen van beleidsnotities.

Collegeprogramma

2.11.1

Begroting

Programma Maatschappelijke Ondersteuning, onderdeel reguliere taken.

Eerdere besluiten

- Raadsbesluit 8 juli 2021 – Vaststellen Preventie en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021-2024.
- Raadsbesluit 16 december 2024 – Verlengen Preventie en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021-2024 tot en met 31 december 2025.
- Raadsbesluit 11 juli 2025 – Zienswijze startnotitie Preventie en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026 – 2029.

Voorgeschreven procedure

Het definitieve Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026–2029 is op 31 oktober 2025 vrijgegeven voor lokale inrouting in de gemeenten Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Huizen, Hilversum, Laren en Wijdmeren.

In de gemeente Huizen betekent dit het volgende:

25 november 2025: Commissie Sociaal Domein

11 december 2025: Raadsvergadering

Kader- en beleidsnota's

Preventie en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021-2024 / verlenging t/m 2025.

Evaluatie

De uitvoering van het PHP ligt bij de GGD en regiogemeenten, met Hilversum als centrumgemeente. De GGD voert de regie op coördinatie, monitoring en rapportage. Na vaststelling van het PHP wordt elke twee jaar (2026/2027 en 2028/2029) een uitvoeringsplan opgesteld. Zo kan tijdig worden bijgestuurd op basis van ontwikkelingen in de praktijk. Het uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld door het regionale Portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs en Gezondheid en Ondersteuning.

Een overzicht van de behaalde resultaten en de realisatie van de activiteiten van het voorgaande jaar wordt jaarlijks in Q1 via een beknopt rapport met de gemeenteraden gedeeld.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Preventie en handhavingsplan 2026 – 2029 Regio Gooi en Vechtstreek
2. Preventie en handhavingsplan 2026 – 2029
3. Reactie op de zienswijzen
4. Sanctiestrategie en stappenplan

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

[in te vullen door raadsgriffier]